a klesal. Na displeji sa objavila informácia o tom, že je pomerne hlboko – dvadsať až tridsať centimetrov.

Ručička reagovala najprudšie, keď cievku podržal nad úzkou prasklinou vo vyschnutom dne. Označil miesto hranou prístroja, odložil ho, posunul si šiltovku dozadu a utrel si rukávom pot z čela.

Za opaskom mal malú lopatku. Zobral ju do ruky, kľakol si a odhrabal ňou vrchnú vrstvu, až potom sa pustil presýpať suchú zem pomedzi prsty. Obsahovala kamienky a zvyšky rastlín.

Vedel, že musí zájsť ešte hlbšie, bolo to však veľmi prácne. Čoskoro zem pod jeho prstami zvlhla a odlamovala sa v hrudách. Odložil lopatku a vybral dohľadávací detektor. Keď ním zašiel k okraju jamy, pípal a vibroval mu v dlani.

V očiach ho štípal pot. Zažmurkal a rozdrvil v ruke hrudu hliny. Nič v nej nebolo. Skúsil to s ďalšou a tentoraz prstami do čohosi zavadil. Keď šklbol rukou, vytiahol niečo, čo najprv vyzeralo ako lanko. Prešiel po ňom palcom. Bola to zlatá retiazka.

Prehodil si ju do druhej dlane a potom znova, aby z nej opadla zem.

Bola tenká a azda štyridsať centimetrov dlhá. Uprostred bol prívesok. Písmeno A. Ohnivko pri zapínaní bolo poškodené, akoby ju niekto roztrhol.

Zodvihol sa mierny vietor a rozvíril prach. Harting stisol retiazku v dlani a vstal. Krížom cez jazero pádloval kajakár. Na opačnom brehu sa slnečné lúče odrazili od niekoľkých áut, ktoré sa mihli okolo, a jemu sa zazdalo, že pod strmým skalnatým svahom zvažujúcim sa k vode zazrel nejakých ľudí.

Dlho len tak stál a hľadel na nich, napokon preglgol a sklopil zrak. Opatrne otvoril dlaň.

Takúto retiazku videl pred niekoľkými rokmi v novinách.

„A“ malo navrchu malú dierku, cez ktorú bola prevlečená retiazka. Rovnaká bola aj naspodku pravej strany písmena, aby viselo na krku horizontálne.

Pošúchal prívesok palcom a nechtom z neho zoškrabal hlinu, čo sa k nemu prilepila. Napokon si ju vložil do náprsného vrecka a nohou nahrnul zem naspäť do vykopanej jamy.

2

William Wisting sa riadil navigáciou na mobile a podľa pokynov odbočil. Po oboch stranách rástli listnaté stromy, husto jeden vedľa druhého. Slnko presvitalo cez ich koruny a vrhalo pruhy tieňa na kľukatú štrkovú cestu.

Čoskoro uvidel aj ostatných. Autá parkovali v širokej zákrute pri otvorenom priestranstve vedľa jazera Farris.

Keď pribrzdil, zodvihol sa od kolies auta prach. Nils Hammer stál na okraji cesty s dvomi mladými policajtmi v uniformách.

Wisting otvoril dvere, vystúpil a ozvalo sa tiché zašťukanie rozhorúčeného motora.

„Predpokladal som, že sa na to budeš chcieť pozrieť, ešte kým sa niečo začne robiť," poznamenal Hammer a odpil si vodu z fľašky.

Policajti odstúpili nabok. Wisting podišiel k nízkemu plôtiku z guľatiny a nazrel ponad jeho okraj. Tretí policajt stál asi päť metrov pod nimi. Teraz bolo vidno všetko, čo sa ešte donedávna skrývalo pod vodou. Zrak mu padol na starú chladničku, sporák, kosačku, zopár cievok s hrdzavým ostnatým drôtom, strešnú krytinu, akési neidentifikovateľné plechové haraburdie a motorku.

„Príkaz na pátranie si podpisoval ty," povedal Hammer. „LU 4813. Yamaha DT, stokubíková."

Na vyschnutom bahne jazerného dna sa okolo hŕby plechového šrotu črtali akési stopy. Niekto prešiel k motorke a zotrel špinu z ešpézetky, podľa všetkého s ňou však inak nemanipuloval.

Wisting sa otočil, zahľadel sa na cestu, po ktorej prišiel. Motorka ležala asi šesť metrov od brehu. Vodič musel ísť tak rýchlo, že v prudkej zákrute stratil kontrolu nad vozidlom.

„Majiteľ pozemku postavil tento plot pred siedmimi rokmi," vysvetlil mu Hammer. „Chcel zabrániť ľuďom, aby sa tu zbavovali odpadu. To on to nahlásil."

Výfuk sa na slnku matne zaligotal.

„Toto miesto volajú Roper'n," pokračoval Hammer. „Kedysi sa tu nastupovalo na loď mieriacu do Siljanu alebo dole do mesta, stačilo, ak sa sem človek postavil a zakričal na prievozníka."

Ukázal na zvyšky niekoľkých kotevných skrutiek v skale.

„Ako sa dostanem dole?" spýtal sa ho Wisting.

„Najlepšie bude, ak prejdete korytom vyschnutého potoka tamto napravo," mával rukou jeden z policajtov. „Aj my sme tadiaľ šli."

Wisting prikývol, odhrnul nabok konár prevísajúci nad jeho hlavou, a pustil sa s Hammerom za chrbtom nadol po hrboľatom zráze.

Zostup strmým terénom nebol jednoduchý. Wisting sa na prvých pár metroch pridŕžal ohybnej haluze, a keď ju pustil, dával si veľký pozor, kam stúpa.

Dole ich čakal mladý policajt, ktorý prišiel na oddelenie len ako letná výpomoc.

„Je tu aj nejaký trezor," oznámil mu a ukázal naň.

Wisting si zaclonil oči dlaňou, aby mu do nich nesvietilo slnko. Z ílovitého dna trčala sivá oceľová skrinka, čiastočne prikrytá haluzou, ktorá sa zakvačila do cievky s ostnatým drôtom. Opieral sa o ňu preliačený nárazník spolu s niekoľkými ďalšími vyradenými autosúčiastkami a čosi, čo vyzeralo ako infražiarič.

„Dobrý postreh," poznamenal Wisting uznanlivo a všimol si, ako to mladého policajta potešilo.

„Museli ho ukradnúť a tu sa ho zbavili," ozval sa.

Wisting pokýval hlavou.

„Neskôr sa naň pozrieme."

Zamierili k motorke. Slnko pieklo a sivé dno bolo stvrdnuté na kameň, pukalo im pod nohami. Wisting spravil ďalší krok

a preboril sa cez krehkú škrupinu ílovitého nánosu až po koleno, pričom sa musel podoprieť o obitú práčku, aby udržal rovnováhu. Do jamy začala cícerkom stekať voda a naplnila ju, no podarilo sa mu z nej vyviaznuť ešte predtým, ako mu premočilo topánku a nohavice.

Motorka ležala na boku, predné koleso zapadlo do vyschnutého bahna. Sedel na nej aj šofér. Čierna kožená bunda sčasti prikrývala nádrž a riadidlá. Modré džínsy boli takmer rozpadnuté. Z topánky trčali sivé kosti.

Wisting obišiel stroj a postavil sa predeň. Asi pol metra od neho ležala helma. Plexi bolo stiahnuté, ale cez otvor na krku bolo vidno bledé stavce.

„Zmizol takmer na deň presne pred ôsmimi rokmi," ozval sa Hammer.

Wisting pritakal a v duchu si zopakoval jeho meno.

Morten Wendel.

Šestnásť rokov. Stačilo jedno osudové leto – to mu pokazilo život.

„Čo myslíš?" spýtal sa Hammer. „Nehoda... alebo to spravil sám?"

„Neviem," zamrmlal Wisting. „Všetko naznačuje, že to nebola nehoda."

Pristúpil bližšie k motorke, čupol si a nadvihol pravý rukáv na stvrdnutej koženej bunde. Na rúčke riadidla boli zvyšky kostí obalené čímsi, čo vyzeralo ako rozpadávajúca sa čierna gumená rukavica.

Hammer si vzdychol a nahlas zanadával.

„Čo sa deje?" spýtal sa mladý policajt, ktorý stál vedľa neho.

„Lepiaca páska," odvetil Hammer.

Mladík očividne stále nechápal, na čo vyšetrovateľ naráža.

„Ruku mal pripútanú páskou k riadidlu," vysvetlil mu Hammer. „Keď raz naštartoval, nebolo viac cesty späť. Musel skončiť jedine tam, kde aj skončil. Na dne jazera."

Mladý policajt nasucho preglgol.

„Zavolal som technikov z forenzného," dodal Hammer. „Už sem idú."

Wisting sa vzpriamil a zahľadel sa ponad jazero. Z juhu sa k nim blížil kajak. Osoba, čo v ňom sedela, rytmicky, súvisle zaberala pádlom.

Bolo 13.48. Pondelok 13. júla. Mali za sebou takmer tretinu leta.

3

Evert Harting otvoril batožinový priestor, vybral z neho detektor a zahľadel sa na dva prázdne plastové kanistre. Mal ich naplniť, ale zabudol.

Nechal ich v aute. Mali dosť vody na to, aby nejako vydržali do rána. Ešte nikdy predtým studňa nevyschla, až v toto leto. Keď otočil kohútikom, potrubie vydávalo len dutý zvuk. Najprv sa nazdával, že zlyhalo elektrické čerpadlo, no celkom sa potešil, že to len vyschla studňa – aspoň sa vyhol nákladom na opravu.

Ella sedela v tieni na zastrešenej terase a lúštila krížovku.

„Zabudol som na vodu," ozval sa ešte pred tým, ako sa ho na to spýtala. „Donesiem ju, keď pôjdem zase von."

„Ešte sa niekam chystáš?" spýtala sa.

Pokrútil hlavou.

„Nie, dnes už nie, ale zajtra," odvetil.

Usmiala sa naňho.

„To je v poriadku. Našiel si niečo?"

Harting znova zavrtel hlavou. Retiazka ležala v priečinku pred sedadlom spolujazdca.

„Len haraburdie," zašomral.

Odložil detektor pod lavicu a zapojil ho do nabíjačky.

„Musíme dnes zjesť tie rezne," povedala Ella. „Sú v chladničke od štvrtka."

„Si hladná?“

„Nie, zatiaľ nie.“

„Mohol by som ich potom pripraviť.“

Pozrel sa na hodinky a potom na teplomer na stĺpiku terasy. Pol tretej, dvadsaťsedem stupňov.

„V chladničke je studený džús,“ povedala Ella.

Harting prikývol, vošiel dnu a nalial si za pohár, ktorý sa vzápätí orosil. Odniesol si ho von a všimol si, že Ella medzitým dopila.

„Súčasť domu, osem písmen,“ ozvala sa Ella a poškrabala sa perom pod bradou. „Musí to obsahovať písmená *i*-*n*.“

Harting si odpil a zablúdil pohľadom k húštine, z ktorej sa večer vynárali zvieratá, aby sa napili.

Boli manželmi tridsaťosem rokov. Všetky dni, čo spolu strávili, sa podobali jeden na druhý – či už boli tu alebo na chate. Väčšinu si už povedali. Z času na čas mu zišlo na um, či neboli krížovky pre Ellu len akousi zámienkou, aby mohla začať rozhovor. Niekedy celkom zrejme vedela odpoveď, ale aj tak sa ho spýtala, lebo sa od toho slova mohla odraziť a začať o niečom hovoriť.

„Krytina,“ nadhodil, pričom sa ani nespýtal, kde by mali písmená *i* a *n* byť.

„Nie, to je predsa sedem písmen,“ namietla Ella. „Nič mi nenapadá...“

Zoznámili sa v práci. On bol úradník, ona účtovníčka. Prišlo mu zvláštne, že ako dôchodkyňa zaháňa dlhú chvíľu krížovkami – veď celý život robila s číslami. A možno práve preto ju to bavilo.“

„Hovorila si s Kjellom-Torem o záchode?“ spýtal sa.

„Pozrie sa naň, keď príde,“ povedala Ella.

Chatu pri jazere zdedili po Elliných rodičoch, vyplatili jej brata, no ten im naďalej pomáhal s údržbou.

„Veď môžeme používať vonkajší záchod,“ vyhlásila Ella. „Kedysi tu aj tak bol len ten.“

Harting si odpil z pohára. Kjell-Tore im nainštaloval spaľovaciu toaletu. Mala len pár rokov a fungovala, ako treba, až kým sa nepokazil horák.

„Bol vo Flensburgu, je na ceste sem," pokračovala Ella. „Poprosila som ho, aby ti kúpil Jägermeistera a tie párky, čo ti minule chutili. Veď má v aute chladničku."

„Dobre."

Kjell-Tore sa zvykol zastaviť uprostred júla. Strávili spolu pár dní a potom si s Ellou požičali karavan a vydali sa na nejaký čas na sever, aby mohol byť Kjell-Tore na chate sám.

Ponad stromy letel akýsi vták so širokými krídlami a zniesol sa nad hladinu. Párkrát zamával krídlami a zmizol za porastom na opačnej strane zátoky.

„Interiér," ozval sa Harting a dopil zvyšok ovocnej šťavy.

Ella sa naňho nechápavo pozrela.

„Interiér je predsa súčasťou domu, nie?" nadhodil. „Jeho zariadenie, to, čo je vo vnútri."

„Áno, to sedí," pokývala hlavou.

Toto mu išlo. Mal schopnosť uvažovať o rôznych možnostiach súčasne, nenechával sa zaslepiť jednou, čo aj využíval pri svojej práci na ministerstve. Stále hľadal alternatívne riešenia a odpovede. Azda by sa dali rovnaké postupy uplatniť aj pri premýšľaní o zlatej retiazke.

„Idem si na chvíľu sadnúť dovnútra," oznámil.

„V takejto horúčave?"

Harting neodpovedal, len zamieril do kuchyne, kde si nechal laptop. Ella ho nasledovala, doliala si do pohára džús z chladničky a otvorila okno, aby sa vnútri trochu hýbal vzduch.

Čakal, kým odišla, až potom napísal do vyhľadávača dve slová.

Annika a *nezvestná*.

Ako prvé mu vyhodilo linky na nórske internetové noviny. Preskroloval o čosi nižšie a klikol na článok zo švédskeho *Aftonbladetu*. Hornú časť obrazovky zaplnila fotka štrnásťročnej

Anniky Bengtovej. Jeho podozrenie sa potvrdilo. Mala rovnakú retiazku, ako bola tá, čo našiel. „A“ ako Annika, prívesok ležal na opálenej pokožke pod jej kľúčnou kosťou.

Článok bol spred takmer štyroch rokov. Keď vyšiel v tlači, bola Annika päť dní nezvestná. Pátraciu akciu ukončili. Polícia nemala žiadnu stopu.

Na ďalšom zábere bolo vidno kemp Bovikstrand pri Göterburgu, kde Annika s rodičmi bývala, keď zmizla, a švédsku inšpektorku, ktorá vyšetrovanie viedla. Fotka dievčaťa bola spravená len pár týždňov pred jej zmiznutím. Použili ju v každom článku o prípade, či už vo švédskych, nórskych alebo dánskych médiách. Trochu sa podobala na Anniku z filmov o Pipi Dlhej Pančuche. Mala čierne vlasy a tmavé oči, prižmurovala ich, keď sa usmievala.

Samozrejme, objavili sa aj ďalšie jej fotky, zverejnili ich kamarátky a kamaráti. Niektoré boli zo školy vo Vetlande, ale väčšina pochádzala z posledného leta v Bovikstrande. Na jednej bola zahrabaná v piesku, trčala jej z neho len hlava. To bola jedna z mála, na ktorej nebolo vidno jej retiazku.

Preklikol na novší článok, z minulého leta. Jej zmiznutie sa stále považovalo za záhadu. Všetky stopy sa končili tam, kde sa tesne pred polnocou rozlúčila s kamarátmi na pláži. Došlo k nedorozumeniu, a preto ju nenahlásili ako nezvestnú hneď ráno. Chystala sa prenocovať v obytnom prívese spolu s dvomi kamarátkami, ale chcela ešte rýchlo zbehnúť za rodičmi. Kamarátky sa nazdávali, že si to rozmyslela a rodičia pokojne spali na opačnom konci kempu, mysliac si, že je s kamarátkami. Z článku, ktorý vyšiel o tri roky nato, bolo cítiť istotu, že šlo o kriminálny čin.

Ella si na terase zapla rádio. Stanicu, ktorá vysielala dopravné spravodajstvo a hudbu.

Harting sa vrátil na stránku vyhľadávača a napísal *Annika Bengt* a *retiazka*. Vyskočili mu však len články, kde sa spomínal opis nezvestnej, nič o tom, kde bola kúpená alebo odkiaľ ju mala.

Hovorilo sa v nich o inciálkovom šperku. Takých bolo mnoho. On našiel typ s pozdĺžne pripnutým príveskom v tvare začiatočného písmena krstného mena zo žltého zlata. Na internete objavil obchod, ktorý predával presne také isté retiazky, akú mala aj Annika. Pod fotkou bol opis: osobný šperk v asymetrickom štýle. Stála menej, než predpokladal. Len necelých tritisíc korún za retiazku i prívesok.

Tisícky spokojných zákazníkov, lákal obchod. Pokúsil sa odhadnúť, koľko šperkov to predstavuje. Ženy tvorili asi polovicu obyvateľov Nórska. Ellu si s takým šperkom nevedel predstaviť. Bola naň pristará. Zaokrúhlil teda počet na dva milióny, pričom vypustil najmladšie a najstaršie ženy. Abeceda mala dvadsaťjeden písmen, ale nie všetky sa využívali rovnako často. Ak by vydelil dva milióny dvadsiatimi, znamenalo by to stotisíc potenciálnych zákazníčok. Nevedel si predstaviť, že by si tú istú retiazku kúpila viac než jedna žena zo stovky. Predstavil si, že kráča po ulici – pravdepodobne len jedna zo sto žien, čo by okolo neho šla, by mala na sebe rovnaké oblečenie ako žena, ktorú už minul.

Jedna zo stovky.

Tisíc predaných iniciálkových retiazok v Nórsku. Možno dvakrát toľko vo Švédsku.

Koľko z nich sa asi stratilo?

Pravdepodobnosť sa čoraz viac znižovala.

Pomaly zatvoril počítač. Len sa tak pohrával s myšlienkami. Takto sa nikam nedostane. A navyše nebolo isté, či by mal v týchto úvahách pokračovať.

Náhle vošla do miestnosti Ella. Za počítačom mu čas uplynul veľmi rýchlo. Strávil za ním takmer dve hodiny.

„Ostal nám ešte nejaký zemiakový šalát, však?“ spýtala sa a otvorila chladničku.

Vstal.

„Rozpálim gril,“ povedal, no nedokázal sa zbaviť myšlienky na retiazku.

Mal by ju vrátiť tam, odkiaľ ju vzal – ale musel by ju hodiť do ešte hlbšej vody.

4

Dole na popraskanom dne jazera neboli žiadne tiene. Wisting sa vyškriabal nahor k Hammerovi a odtiaľ sledoval, ako postupujú kriminalistickí technici. Z lesa za nimi sa ozvalo krákanie vrán.

Wisting sa oprel o nízky plôtik z guľatiny. V uplynulých rokoch mu sem-tam zišiel na um prípad mladíka, ktorý zmizol aj so svojou motorkou. Nedokázali ho objasniť, visel nad ním. Nevenoval takým myšlienkam viac pozornosti, než bolo rozumné, ale tento prípad v jeho mysli zanechal čosi ako prázdny priestor, ktorý nie a nie zaplniť. Teraz chlapca našli, no jeho to neupokojilo. Naopak. Teraz sa už Morten Wendel nikdy nebude zodpovedať za to, čo spravil.

Na priestranstve pod nimi metodicky pracovali technici. Kým sa vôbec do niečoho pustili, všetko odfotili a odmerali jednotlivé vzdialenosti. Zadné koleso motorky bolo šesť metrov a trinásť centimetrov od pevniny, čiže pri normálnom vodnom stave by bolo približne v päťmetrovej hĺbke.

Mladý policajt, ktorý sa predtým rozprával s Wistingom pri hŕbe šrotu v zaschnutom blate, všetko pozorne sledoval.

„Môžem sa na niečo spýtať?“ nadhodil váhavo, keď chvíľu len tak mlčky stáli.

Wisting prikývol.

„Ako sa vlastne možno stať vyšetrovateľom?“

Wisting si ho premeral. Mladík mohol mať niečo po dvadsiatke. Súdiac podľa výzoru pochádzala jeho rodina z Pakistanu alebo odniekiaľ z tej oblasti. Mal husté, tmavé vlasy. Pristrihnutá brada ho robila starším.

„Ako sa voláte?“ spýtal sa Wisting.